

Usnesení Nejvyššího soudu ČSR ze dne 13.05.1972, sp. zn. 7 Co 75/72, ECLI:CZ:NS:1972:7.CO.75.1972.1

Číslo: 45/1973

Právní věta: Pro posouzení, zda pracovník koná práce administrativní ve smyslu ustanovení § 2 odst. 2 a § 5 odst. 1 a 3 nařízení vlády ČSSR č. 2/1971 Sb., je rozhodující ta práce, která tvoří hlavní náplň pracovních úkolů pracovníka. Není rozhodné, zda práce vykonává jako řadový pracovník nebo ve funkci vedoucího (řídícího) pracovníka.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 13.05.1972

Spisová značka: 7 Co 75/72

Číslo rozhodnutí: 45

Číslo sešitu: 5

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Sociální zabezpečení

Předpisy: 101/1964 Sb. § 15

§ 5

§ 58 2/1971 Sb. § 2

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 45/1973 sb. rozh.

Pro posouzení, zda pracovník koná práce administrativní ve smyslu ustanovení § 2 odst. 2 a § 5 odst. 1 a 3 nařízení vlády ČSSR č. 2/1971 Sb., je rozhodující ta práce, která tvoří hlavní náplň pracovních úkolů pracovníka. Není rozhodné, zda práce vykonává jako řadový pracovník nebo ve funkci vedoucího (řídícího) pracovníka.

(Usnesení Nejvyššího soudu ČSR z 13. 5. 1972, [7 Co 75/72](#))

Rozhodnutím Úřadu důchodového zabezpečení v Praze z 10. 5. 1971 byla navrhovateli dnem 29. 5. 1971 zastavena výplata starobního důchodu s odůvodněním, že navrhovatel nesplňuje podmínky podle nařízení vlády ČSSR č. 2/1971 Sb. pro výplatu starobního důchodu při zaměstnání.

Navrhovatel se ve svém opravném prostředku domáhal zrušení tohoto odpůrcova rozhodnutí proto, že jako vedoucí provozního oddělení Krajského střediska pro vodovody a kanalizace v P. vykonává převážně práce technicko-výrobního charakteru, a proto mu výplata starobního důchodu při

zaměstnání náleží.

Městský soud v Praze rozhodnutí Úřadu důchodového zabezpečení potvrdil, když dospěl k závěru, že navrhovatel je vedoucím pracovníkem, který vykonává koordinující a řídicí činnost, jíž usměrňuje a ovlivňuje činnost svých podřízených pracovníků. Obsah jeho práce má povahu smíšenou a jako řídicí a vedoucí pracovník nesplňuje podmínky stanovené v § 2 odst. 1, písm. b) nařízení vlády ČSSR č. 2/1971 Sb., neboť u něj převažuje činnost souvisící se správou organizace.

Navrhovatel ve svém odvolání vytýká soudu prvního stupně nesprávná skutková zjištění a nesprávný právní závěr. Poukazuje na to, že právě pracovní náplň provozního oddělení, jehož je vedoucím, je přímo spjata s výrobou, protože toto oddělení se bezprostředně podílí na řešení technických problémů na závodech. Takto se na práci provozního oddělení podílí i on svou osobní prací, a proto je také platově zařazen jako technik. Práce administrativní, spojená s jeho vedoucí funkcí, tvoří jen podružný podíl v jeho pracovní náplni, která je převážně technicko-výrobní.

Nejvyšší soud ČSR změnil usnesení soudu prvního stupně tak, že rozhodnutí Úřadu důchodového zabezpečení zrušil.

Z odůvodnění:

Podle ustanovení § 15 odst. 4 zákona č. 101/1964 Sb. se starobní důchod po dobu dalšího zaměstnání (a pracovní činnosti v jednotném zemědělském družstvu) neposkytuje, pokud vláda nestanoví výjimky. Ustanovením § 58 odst. 1 bod 1 písm. a) citovaného zákona byla vláda zmocněna stanovit, za jakých podmínek a v jaké výši se poskytuje starobní důchod při zaměstnání nebo při pracovní činnosti v jednotném zemědělském družstvu. Na základě tohoto zmocnění pak vláda ČSSR stanovila svým nařízením č. 2/1971 Sb. podmínky, za nichž se poskytuje starobní důchod při zaměstnání.

Podle ustanovení § 2 nařízení vlády ČSSR č. 2/1971 Sb. se pracovníku, který je zaměstnán po vzniku nároku na starobní důchod z důchodového zabezpečení pracovníků nebo družstevních rolníků anebo z důchodového pojištění osob samostatně hospodařících, poskytuje starobní důchod až do výše 1000 Kčs měsíčně, je-li zaměstnán ve výrobě, při provádění služeb včetně oprav, údržby a jiných obdobných prací směřujících k uspokojování potřeb obyvatelstva, nebo je-li zaměstnán při topičských pracích, při údržbě a úklidu a jako člen závodní stráže, hlídač nebo vrátný v jakémkoli odvětví. V ustanovení § 2 odst. 2 citovaného nařízení jsou však výslovně z poskytování starobního důchodu při zaměstnání vyňati pracovníci konající práce administrativní s výjimkou těch, kteří konají tyto práce v jednotném zemědělském družstvu.

Poskytování starobního důchodu při zaměstnání je výjimečné opatření, směřující k zajištění plynulého chodu v určitých odvětvích, přičemž toto opatření bylo vyvoláno potřebou získat pracovníky. Protože jde o výjimečné opatření, lze podle tohoto předpisu poskytovat starobní důchod při zaměstnání jen za dodržení podmínek stanovených v nařízení vlády ČSSR č. 2/1971 Sb. Je proto třeba v každém případě zkoumat, zda je pracovník zaměstnán ve výrobě nebo v některém odvětví uvedeném v ustanovení § 2 odst. 1 písm. b) nařízení vlády ČSSR č. 2/1971 Sb., a zda nekoná práce administrativní. Za administrativní práce ve smyslu ustanovení § 2 odst. 2 (a obdobně i podle ustanovení § 5 odst. 1 a 3) nařízení vlády ČSSR č. 2/1971 Sb. je třeba považovat zpravidla ty práce, jimiž se pracovníci nepodílejí přímo ve výrobě nebo na provádění služeb v organizacích nebo odvětvích uvedených v § 2 odst. 1 písm. b) citovaného nařízení, nýbrž svou prací zajišťují plynulý chod výroby nebo provádění služeb. Pro posouzení, zda pracovník koná práce administrativní ve smyslu ustanovení § 2 odst. 2 (obdobně i § 5 odst. 1 a 3) nařízení vlády ČSSR č. 2/1971 Sb. je rozhodná práce, která tvoří hlavní náplň pracovních úkolů pracovníka.

Pro posouzení, zda jde o práce administrativní, nemůže být rozhodné, zda jde o práce odborné,

vyžadující vyšší kvalifikaci. Není pochyby o tom, že řada administrativních prací vyžaduje kvalifikaci a klade na pracovníky odborné nároky; to však nemůže nic změnit na tom, že jde o práci administrativní. Právě tak nemůže být rozhodné, zda je práce vykonávána ve funkci řadového pracovníka nebo ve funkci vedoucího (řídícího) pracovníka. Rozhodným zůstává pouze to, zda jde o práce, jimiž se pracovník podílí přímo na předmětu činnosti organizace.

Navrhovatel je pracovníkem Krajského střediska pro vodovody a kanalizace v P., tedy organizace zajišťující provoz vodáren a úpraven pitné vody, která spadá do okruhu organizací uvedených v § 2 odst. 1 písm. b) nařízení vlády ČSSR č. 2/1971 Sb. Podle podrobného popisu práce se navrhovatel přímo podílí jako technický pracovník na předmětu činnosti své zaměstnavatelské organizace, přičemž tato práce tvoří hlavní náplň jeho pracovních úkolů. Spadá proto navrhovatel do okruhu pracovníků, kteří mají nárok na starobní důchod při zaměstnání podle ustanovení § 2 nařízení vlády ČSSR č. 2/1971 Sb.